

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. I. De gradibus, & Honoribus Litterarijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75232)

n. 6. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 66.

Dub. 1. utrum vendi, aut pro censu annuo locari possit Jurisdictio temporalis? *negativè.* Et quidem si Jurisdictio ista habeatur ab Ecclesia, venditione tali Simonia committitur, ut dictum est *tit. præc. n. 205.* quia talis Jurisdictio censetur spiritualis dependenter, cum procedat, ac dependeat ab Ecclesia, vel ejus Capite Summo Pont. Suar. l. 4. de Simon. c. 20. n. 19. Barbof. in c. quoniam 2. h. tit. n. 4. Pirhing *bic n. 3.*

Si non habeatur ab Ecclesia, venditio quidem ejus Simoniaca non est, est tamen turpe, & illicitum lucrum: & quia ejus emptores, & conductores magis solliciti esse solent, ut pecuniam datam cum auctario, à litigantibus extortam recuperent, quam ut his tribuant jus, aut Remp. nocentibus purgent, ideo hujusmodi mercatus, tanquam redundans in gravamen subditorum, & Judiciorum perversionem, merito damnatur c. quoniam cit. *Novell. 8. pr. 7. administrationes.* Holt in *Summ. bic n. 1.* Abb. in c. 1. b. tit. n. 1. Fagnan. in c. quoniam cit. n. 5. Gonzal. in c. 3. eod. n. 4. Zœf. *bic n. 1.* Pirhing n. 1. Wiestner n. 4. Reiffenstuel n. 1.

Dub. 2. utrum Prælati, cujus v. g. Monasterio Parochia, vel aliud Beneficium incorporatum est, impune, & absque Simonia, à Vicario, ad id substituto, exigere, & accipere possit Pensionem annuam sub titulo *Absentia*, ut vocant? *affirmativè:* quia eam non accipit pro concessa administratione, aut Vicariatu, sed pro fructibus, tali Vicario relictis; cum enim fructus isti ex natura incorporationis directe ad eum Præla-

tum, & Monasterium, cui Beneficium incorporatum est, pertineat, & Vicario solum congrua portio, sive sustentatio debeatur, nihil prohibet, quò minus cum eodem Vicario, Prælati tractare, & contrahere queat de integris fructibus ei relinquendis pro certa pecuniæ quantitate annuatim sub nomine *Absentia*, vel alio quocunque titulo solvenda, *Conf.* nam tale Pactum in sua natura est Locatio fructuum. possunt autem fructus Ecclesiarum, cum rei spiritualis rationem non habeant, ad breve tempus, scilicet triennij sine solemnitate, & ad longius cum solemnitate concedi, & locari etiam Laico c. *fin. b. tit.* junct. *Extrav. ambitiose de reb. Eccl. non alien.* Trid. *sess. 25. c. 11. de reform. Vallens. bic n. 2. König n. 3.*

Dub. 3. quas poenas incurrant, qui contra prohibitionem istius Rubricæ, & textuum subjeutorum sub annuo Censu concedunt Regimen, & potestatem spirituales, Prælaturis, Dignitatibus, Officijs, & Beneficijs annexam? *1.* tam dans, quam accipiens excluduntur ab Ecclesia, in cujus contumeliam res data, & accepta est c. *consulere 38. de Simon.* *2.* Qui dat pecuniam pro Officio, aut Jurisdictione spirituali, tale Officium perdit, malè autem ita conferens amittit conferendi illius potestatem c. *præterea 1. b. tit.* *3.* Dans pecuniam removetur à Clero; Episcopus verò, pro illa conferens spirituales Jurisdictionem, quandoque deponitur, quandoque suspenditur ad tempus pro qualitate delicti c. *quoniam 2. h. tit.* *Gloss. ibid. V. Canonica.* Fagnan. in c. *præterea cit. n. 1.* Honor. *bic n. 2.* Reiffenstuel n. 5.

TITULUS V.

De Magistris, & ne aliquid exigatur pro Licentia docendi.

Principalis Rubricæ præsentis intentio est determinare, num aliquid peti pro Licentia docendi possit: quod antequam exa-

minem, aliqua præmittenda sunt de Magistris, & Doctoribus, horumque Juribus, creatione &c.

§. I.

De Gradibus, & Honoribus Literarijs.

S U M M A R I U M.

1. 2. 3. Quot sint Ordines Graduatorum?

4. &c. Privilegia, quibus gaudent Magistri, seu Doctores Theologia, Juris, & Medicinæ.

16. &c. Ordo Doctorum in congressibus, & suffragatione in senatu.

19. &c. Penes quos resideat potestas illos creandi?

22. &c. Quanam creari Doctores possint?

28. &c. Quæ sit forma illos creandi?

30. &c. Quid observandum circa sumptus inaugurationis?

32. An Doctorum privilegia competant malè promotis?

33. 34. An iisdem privilegijs gaudeant Doctores Bullati?

35. 36. An Licentiatum?

N 3

Quæ?

1 Quæritur 1. quot sint Ordines Graduatorum? Et tres inveniuntur, videlicet primò Baccalarei, deinde Licentiati, denique Magistri, seu Doctores.

Infimum ex his locum obtinent Baccalarei, sic dicti à *Bacca Lauri*, seu frondibus Lauri baccatis, quæ ad gradum istum promotis concedi solebant, ad significandum, quòd sicut in Baccis, quas ea arbor, ut flores, germinat, spes fructus est, ita Gradus iste ijs tantum Studiosis conferri debeat, de quibus spes concipitur, eos merituos aliquando Laurum, seu Lauream Coronam, quæ olim imponebatur in promotione Doctorum, & Magistrorum. Mend. de Jur. Acad. l. 1. n. 285. Nomenclationem istam nonnulli impugnant: & alij quidem cum Befold. *Dissert. de Studios. Sc. c. 6. fol. 37.* volunt eos rectius dici Baccalarios à voce *Bachelor*, quæ Gallis militem tiro-nem, aut inferioris ordinis Nobilitatem significat; alij *Battalarios* nominant à *Battulo*, quod veteribus Gallis prælium denotabat; *Dresserus* apud Mend. l. cit. n. 289. censet eos dictos Baccalarios, seu potius Bacularios à *Baculo*, eò quòd liceret Baccalareis baculum portare in templo, & in ludo litterario. Veniunt autem Baccalareorum nomine illi, qui sui in scientia profectus primum testimonium publicum sunt consecuti. Conferri hic Gradus in plerisque Universitatibus solet ex Philosophia ad finem primi, vel initium secundi anni; ex Theologia ad finem secundi, vel initium tertij: in Facultate Medica, & Juridica ut plurimum exolevit; imò nec in cæteris Facultatibus eum Gradum ad Doctoratum in Italia requiri, affirmat Mandos. ad Reg. Cancell. 16. q. 11.

2 Licentiati ita dicti à *Licentia*, quæ in hoc Gradu conceditur promotis, ut quando-cunque velit, possit ascendere ad Gradum Doctoris, vel Magistri, ab alijs *Mel-lodidascali*, quasi futuri Magistri, seu Doctores appellatur. Veniunt hoc nomine illi, quibus collata est *Licentia*, seu facultas Gradum supremum, seu Magisterium, Doctoratum in aliqua Facultate, cum voluerit, capeffendi. *Licentia* ista nemini concedi solet, nisi tempus, Prælectionibus, & Exercitationibus, in aliqua scientia frequentandis præscriptum, expleverit, & per experimenta omnia summo eo honore dignus sit iudicatus. Antequam *Licentia* hæc concedatur, in plerisque Universitatibus Candidatus jurare debet, se non accepturum esse Gradum Magisterij, aut Doctoratus in alia Academia: quod de Salmanticensi testatur Mendos l. cit. n. 288. de Coloniensi Middendorp. de *Academ. l. 1. pag. 135.* de nostra Ingolstadtensi, & alijs Germaniæ nostræ Magister usus. Idem affirmat Befold. *Dissert. de Studios. c. 8. pag. 91.* contingere in quavis Academia; sed in Hispaniis id falsum esse ex praxi ostendit Mendos l. cit. fin.

Magistri, & Doctores ita nuncupantur, quòd habeant ab Academia testimonium suæ doctrinæ, & eruditionis, ut ab omnibus consuli queant, eorumque iudicio fidatur, & scientiæ ab eis dictatæ ab Auditoribus excipiantur quasi à docentibus cum approbatione summa. Mendos l. cit. n. 290. Aliqui inter *Magistros, & Doctores* discrimen faciunt, & *Magistros* quidem appellant eos, qui ex Philosophia, vel Theologia, *Doctores* autem, qui ex Jure, vel Medicina supremum Gradum adepti sunt. Alij tamen utrumque nomen confundunt, & sub eo comprehendunt quovis quavis Facultate ad supremum in ea Litterarium Gradum promotos. In Germaniæ nostræ Universitatibus nomen *Magistri* solis Philosophiis remansit, & *Doctores* titulus indiscriminatim tribuitur omnibus, qui in aliqua ex tribus Facultatibus cæteris supremos honores sunt consecuti, ut notat König hic n. 2. Wiestner n. 4. Reiffensuel n. 3.

Quæritur 2. quænam privilegia habeant Magistri, & Doctores Theologiæ, Juris, & Medicinæ? Et ex his quædam sunt communia Doctoribus Theologiæ, Juris, & Medicinæ, quædam particularia. Inter communia est 1. quòd per Gradum Doctoralem à plebeja conditione eximantur, & cons. in Dignitate constituentur arg. c. quanto 3. h. tit. Clem. 2. eod. Mend. l. 1. de Jur. Academ. n. 312. König hic n. 16. Reiffensuel n. 6. ibid. & teste Mend. l. cit. consentiunt communiter DD.

2. Nobilibus annuerantur, & consequuntur veram Nobilitatem arg. l. excusantur 2. §. fin. in fin. & l. diximus 4. §. si pater 1. ff. de excus. tutor. ubi dicitur Nobilis, & Nobilissimus Ulpianus ratione scientiæ suæ: & hinc etiam gaudent Nobilium prærogativis arg. c. de multa 28. de præbend. & l. providendum 7. C. de postuland. Mend. l. cit. n. 313. König n. 17. Reiffensuel n. 7. portant enim sine speciali Imperatoris permisso Insignia Nobilium, *Wappen mit offnen Helm*: iisdem unà cum uxoribus jus est gerendi aureas catenas, anulos, & vestes Nobilibus proprias. *Recess. Imp. de Anno 1577. Tit. 11. §. 2.* item Reformation quærit Policey Anno 1530. Tit. 15. Unà cum Nobilibus in Capitulares Ecclesiarum Cathedralium eliguntur. Math. Stephan. de *Jurisd. p. 1. Tit. 2. c. 7. membr. 2. n. 68.* & seqq. nisi mos, & consuetudo Regionis aliud introduxerit. In Camera paribus cum Nobilibus fruuntur stipendijs. *Ordin. Camer. p. 1. Tit. 45.* & acceptantur loco Nobilium, maxime si Nobiles non extent idonei *Ordin. Cam. de Anno 1533. S. 5.* & si femina, etiam nobilissima, nubat Doctori, non dicitur indigno nupsisse. Mendos l. cit. n. 313. & apud hunc Salicet. Philipp. Paschal. Fontanella.

3. Pro Doctoribus, & Magistris stat virtutis, integritatis, & innocentie præsumptio

10. Hinc 1. præ reliquis admovendi sunt ad Officia, & Dignitates five Ecclesiasticas, five Sæculares arg. c. cum in cunctis 7. de Elect. c. de multa 28. de Præbend. Trid. sess. 24. c. 12. de reform. 2. In gratijs factis de eodem Beneficio, & in pari Data Graduati non Graduatis, & inter Graduatos magis Graduati, & inter æqualiter Graduatos prius Graduati præferuntur juxta Reg. Canc. 17. de Præbend. n. 28. 3. In testimonio dicendo testis Doctor prævalet alteri testi non habenti Dignitatem: imò si ex una parte duo Doctores testimonium perhibeant, ij prævalent tribus ex altera parte contrarium deponentibus. Alex. cons. 18. Libr. 1. in. Menoch. de arbitr. cas. 96. n. 9. Farin. q. 65. prax. crim. n. 114. Benius de Privileg. Jct. p. 2. privil. 53. Besold. Dissert. Studios. pag. 128. Mend. l. cit. num. 325. König hic n. 18. & favet textus, ac Gloss. in c. nostra 32. de test. Et Attest. 4. Si Instrumentum, à Tabellione confectum, amittatur, & de ejus veritate Doctores deponant, ejus veritas, & tenor censetur probatus. Benius l. cit. privil. 83. 5. Interpretatio Legis dubia, à Doctoribus tradita, donec error inveniat, est observanda. Benius privil. 79. 6. Ubi Lex non reperitur, sententia Doctorum pro Lege servatur. Idem privil. 80. 7. Doctori, in praxi bene versato, ac seni, qui attestatur de consuetudine loci, aut Curia, in qua existit, seu de stylo, vel de communi opinione, aut de usu loquendi, fides præstanda erit, donec oppositum probetur. Idem privil. 80.

7. 4. Doctores singulari præ cæteris reverentia, & honore affici debent arg. l. qui necessario 2. §. l. seq. C. de Offic. divers. Judic. Zaf. l. 1. conf. 2. n. 20. König hic num. 19. Hinc 1. si inferatur injuria aliqua Doctori, reputatur pro atroci, & major sanè, quam si plebejo irrogaretur: imò hanc ipsi inferens dicitur committere Sacrilegium (quod lærè est accipiendum) qui offendit Jurisconsultum, & si Doctorem actu profitemem percutiat, Lege Julia de vi publica tenetur. Mend. l. cit. n. 324. 2. Non possunt in carcerem mitti propter æs alienum. Jus. bus, Philippus Paschalis, Fontanella, Halbritter apud Besold. Dissert. de Studios. pag. 131. quod privilegium adeo à nonnullis extenditur, ut velint Doctorum facultates non posse inter creditores à Judice distribui, nisi illi eis non indigeant: sed contradicit Zaf. ad l. miles n. 8. ff. de re judic. & contrarium docet praxis teste Mend. l. cit. 3. Testimonij, vel Jurisjurandi causa non debent ad Tribunal evocari, sed domi coram Actuario examinari, ibique jurare arg. l. ad personas 15. ff. de Jurejur.

8. 5. Examinantur à muneribus tam reallibus, quam personalibus l. Medicos 6. & l. in. c. de Medic. Et Profess. Hinc excusantur l. à munere, seu onere hospitandi mi-

lites l. Medicos cit. Zaf. ff. de Procurat. n. 35. Hartm. l. 2. tit. 52. obs. 7. Mend. l. cit. num. 310. cum alijs. 2. A Gabellis, & vectigalibus, cum libros, aliisque res transferunt ad suæ habitationis, seu studiorum locum Auth. habita c. ne fil. pro patr. Besold. Dissert. de Studios. c. 9. Mend. l. cit. num. 310. König hic n. 20. 3. A Solutione Collectarum, etiam tempore belli, nisi publica necessitas adeo urgeat, ut non aliter Princeps queat ei providere, nisi Doctores, & privilegiati Collectas ejusmodi solvant; naturali necessitate stante, privilegium omnè dormit, Mend. l. cit. Quod etiam confirmant Recessus Imperij, dum neminem, quocunque immunitatis privilegio munitum, à Turcicis contributionibus immunem esse volunt, ut præter alios statutum est Ratisbonæ de anno 1613. §. 7.

6. Criminum Rei mitius puniendi sunt, quam plebeij arg. c. in. de pœnis. Hinc 1. criminis, etiam capitalis, suspecti ex arbitrio Judicis potius domi, vel in alio privato loco, adhibitis custodibus, Arresto constringi, quam in publico carcere detineri debent. Farin. prax. crim. q. 33. à n. 60. Mend. l. cit. n. 325. König n. 21. Reiffenstuel n. 10. 2. Non debent subijci cruciatibus, & torturis, etiam si legitimis indicijs gravati sint, eò quòd fruantur privilegijs militum, & eorum, qui in dignitate egregia sunt constituti, præterquam in criminibus exceptis, veluti læsæ Majestatis, prodicionis, hæresis &c. Menoch. de arbitr. cas. 236. n. 22. Farin. prax. q. 39. n. 38. Mend. l. cit. & alij supra. 3. Etiam non sunt afficiendi pœnâ uremij, fuitigationis, laquei, vel alio ignominioso supplicij genere, sed si delictum illorum ultimo supplicio dignum sit, gladio puniri debent arg. l. moris 9. §. istè 11. ff. de pœn. & l. Decuriones 3. C. ex quib. caus. infam. irrogat. Besold. Dissert. de Studios. c. 9. imò nullus Doctor potest pœna mortis affici, nisi prius solenniter degradatus. König n. 21. cit. cum alijs.

Specialia Professorum privilegia sunt, 10. 1. Professores, quantumvis juniores, præferuntur Doctoribus non Professoribus etiam senioribus arg. l. antiquitas 1. c. de Consulib. Alex. & Jalon, in l. cum quis C. de reb. credit. König hic n. 22. v. ad peculiaria.

2. Pro Professoribus militat singularis peritæ præsumptio, ut patet ex Ordin. Cam. p. 1. tit. 4. §. 4. ubi Jurisconsulti, qui in Academijs legerunt, in Cameræ Assessores præ alijs jubentur eligi. König n. 23.

3. Doctor, qui publicè alicubi proficitur, ejusdem loci Civis esse judicatur, Benius de privil. Jct. p. 1. c. 6. atque adeo fruitur cunctis commodis, quibus ex Jure Civitatis reliqui Cives gaudent, Mend. l. 1. de Jur. Acad. n. 308. Et quamvis nemo rem suam teneatur locare alteri juxta l. invisos 11. C. de locat. tamen Doctor potest alienam do

domum conducere, etiam invito domino, si hic illa non utatur. Mend. l. cit.

12 4. Eidem domus non est assignanda in loco remoto, sed in pervio ac frequentiori, ut tum à Scholasticis, tum ab alijs commodè consuli queat; censeri enim debet quasi quoddam Civitatis Oraculum, ad quod omnes confugere valeant, Benius l. cit. c. 9. Besold. Dissert. de Studijs, c. 9. Mend. l. cit. Hinc ut commodè studijs vacet, potest fabrum obstrepentem è vico expellere, nisi ipse Doctor elegerit domum in vico proprio fabrorum, vel nisi ipse faber ante conductionem domus illum pravenisset, Menoch. de arbitr. cas. 236.

13 5. Qui S. Theologiæ Lectores sunt, præter alia à Conc. Lat. c. fin. §. docentes h. tit. & Trid. Sess. 5. c. 1. de reform. in fin. hoc sibi concessum privilegium habent, ut quamdiu illam publicè docuerint, etsi absint ab Ecclesijs suis, Præbendarum, & Beneficiorum suorum integros fructus percipiant: imò & Distributiones quotidianas, sed tantum pro illo die, quo legunt, juxta privilegium indultum à Gregorio XIII. teste P. Wiestner Lib. 3. tit. 4. n. 49. nam pro reliquo tempore, aut si sit omnino absens, & extra locum Ecclesiæ suæ, Distributiones Professor non percipit arg. c. licet 32. de Præbend. Gloss. ibid. V. integrè, Fagnan. in c. fin. cit. n. 2. Engl. hic n. 5. Pirhing n. 7. not. 7. fin. & n. 9. not. 2. Schambog. n. 2. Excipiuntur duo casus. 1. Nisi eas alicubi consuetudo Ecclesiæ ipsis concedat. 2. Nisi Beneficiorum fructus omnes, aut major pars in Distributionibus consistat; hoc enim casu, cum Præbendarum loco succedant, duas saltem partes illarum lucrantur, tertia parte accrescente præsentibus, & inservientibus, ut à S. Congr. decisum restatur Fagoan. l. cit. num. 3. Et procedit privilegium hoc, etiamsi nullum habeant stipendium, nec sint conducti mercede, sed voluntariè doceant, dummodo id faciant cum facultate, seu licentia Universitatis, sive Collegij Doctorum, Garc. p. 3. de Benef. c. 2. num. 60. Fagnan. l. cit. n. 7. Reiffenstuel hic n. 15. Extenditurque etiam ad eos, qui publicè tradunt Jus Canonicum, ut notant Abb. in c. fin. cit. Felin. ibid. n. 2. Sylv. V. residentia n. 7. Garc. l. cit. n. 54. Engl. hic n. 4. Pirhing n. 9. not. 2. Schambog. n. 5. König n. 23. Wiestner n. 29. Reiffenstuel n. 14. & declaratum est à S. Congr. teste Fagnan. l. cit. n. 4. De aliarum Facultatum Professoribus secus de Jure communi dicendum videtur: idem tamen etiam istis, si in publica Universitate doceant, conceditur per Bullam Eugenij IV. quam ad omnem Universitatem extendi docet Barbof. in Consult. Canon. l. 3. resol. 38. dub. 1. Engl. hic n. 4. König n. 23. Ratio hujus privilegij T. T. & Canonistis concessi est; quia Sacras istas Sententias explicando non minus, imò magis profunt Ecclesiæ, quàm in loco Beneficij residendo.

6. Professoribus, si superveniente senectute, vel morbo, professoriæ suæ amplius supereffe nequeant, integrum debet stipendium solvi, acsi viribus integri essent. Speckhan cent. 2. class. 1. g. 10. Mend. l. 1. de Jur. Acad. n. 311. fin. Hermes fascic. Jur. publ. c. 37. n. 23. König hic n. 24. spectat enim ad curam Principis, curare, ne indigeat in senectute is, qui in officio præclare gerendo consensuit arg. l. Lucius 11. ibi Veteranis in præmium ff. de Eviction. Imò si Professor intra annum post inchoatas à se Lectiones moriatur, totius anni salarium ipsi debetur, & transmittitur ad heredes etiam extraneos, tamen si præstatio salarij per angarias, aut menses fieret. Benius de priv. Jct. p. 1. c. 22. Besold. Thesaur. pract. V. Besoldung / Mend. l. cit. n. 311. Herm. n. 22. König n. 24. qui tamen subsistit, utrum istud in praxi subsistat. Idemque est, si Doctores in medio anni cum licentia Superioris ab Academia recedant, aut ratione pestis, vel incurfus hostilis à loco Universitatis cogantur exire. Mend. l. cit. Quod quidem beneficium speciale est, cum ex se alijs, nempe artificibus, merces non nisi pro rata temporis debeatur l. Sejo 10. ff. de annuis Legatis.

7. Ex communi sententia, qui per 20. annos publicè docuerunt Jura, Illustribus annumerantur arg. l. un. c. de profess. qui in Urb. Menoch. de arbitr. cas. 68. num. 43. Wesenbec. cons. 40. n. 5. Laym. in annot. ad Capit. Ferdinand. III. art. 47. pag. 791. Arum. vol. 2. de Jur. publ. disc. 4. Benius l. cit. c. 14. Herm. c. 37. n. 179. König n. 24. §. quintum cum Bartol. Bald. & alijs. Neque ut Reincking de Reg. Sec. l. 1. class. 5. c. 11. §. ult. contendit, l. un. cit. restringenda est tantum ad Professores Urbis Constantinopolitanæ; quia ratio Legis generalis est, Benius, Hermes, König l. cit.

Quæritur 3. quis sit ordo Doctorum in 16 congressibus, & suffragatione in Senatu? ut hoc plurimum penderet à consuetudine. In plerisque locis primum locum obtinent Doctores Theologi, secundum Juris, tertium Medici, ultimum Philosophi, Lencod. p. 3. n. 1. & 2. Cassan. catalog. Glor. Mund. p. 10. Mend. l. 1. Jur. Acad. n. 300. Herm. Fasc. Jur. publ. c. 37. à n. 149. Wiestner hic n. 21. Videtur ordo iste inductus contemplatione objecti, finis, necessitatis, & utilitatis Scientiarum, ex quibus Gradus hi conferuntur, cum Theologia conferat ad salutem animarum supernaturalem, Jurisprudencia ad salutem, & bonum publicum, Medicina ad incolumitatem corporis humani, Philosophia denique Auditores suos ad altiores Disciplinas disponendo, subserviat omnibus.

Potest autem ordo iste præcedentiæ 17 mutari in tribus maximè causis, & casibus. 1. Si, qui inferioris Gradus est Doctor, munus excellentius habeat; ob hoc enim præferri Doctori Gradus superioris debet. Got-

Gottfried. p. 1. de Jur. præc. c. 3. §. 21. Menoch. conf. 92. n. 65. Pignatell. tom. 5. cons. 12. n. 33. Wiestner hic n. 22. 2. Si alicui inferioris Gradus Doctori præminentia concedatur ratione singularis excellentiæ, doctrinæ, experienciæ, meritorum &c. Pignatell. l. cit. num. 30. Wiestner num. 22. 3. Si consuetudine, vel alio Jure speciali ita sit introductum: sic in Salmantina Universitate, teste Mendo n. 300. cit. in itu, fessuque, & suffragio ferendo inter Doctores S. Theologiæ, & Juris is locum superiorum obtinet, qui in Inauguratione Doctorali alterum antecessit.

18 Quoad præminentiam inter Doctores ejusdem Gradus pro Regula datur, eum, qui pluribus Gradibus ornatus est, præcedere unum duntaxat habenti, si unus ex illis, quos ille habet, sit major, vel saltem æqualis illi, quem unicum habet iste. Hinc Felin. in Rubr. de major. num. 3. Bordon. de Professor. c. 5. num. 59. Pellizar. Man. Regul. tr. 2. c. 6. num. 217. Wiestner hic n. 23. Doctorem ex S. Theologia, & Jure Canonico simul præferunt illi, qui ex sola Theologia est Doctor, & Juris utriusque illi, qui tantum Doctor est ex Jure Canonico. Ratio est, quia sunt gemina Dignitate conspicui. Contra non præferuntur Doctor utriusque Juris, vel Juris simul, & Medicinæ Doctori Theologo, & multo minus illi, qui Theologiæ simul, & SS. Canonum Doctor est; quia Gradus Juris, & Medicinæ inferior est Gradu Theologico.

19 Queritur 4. penes quos resideat potestas creandi Magistrum, seu Doctores? 1. ea potestas indubitatò competit Summo Pontifici, Imperatori, & alijs Principibus Superiorem non recognoscentibus: his quidem ex Jure Civili, Medicina, & Philosophia; illis autem ex Theologia, & Jure Canonico, quòd Scientiæ istæ ex fine suo spirituales sint, conf. eas moderari, & profectum in ijs examinare, probareque doctrinam Ecclesiasticæ sit potestatis. Exercuit potestatem hanc Pius IV. quando Fridericum Staphilum, Universitatis nostræ illustre decus, cui tamen, quia uxoratus erat, nec hæc, nec ulla alia Academia Germaniæ Gradum Doctoratus in S. Theologia, & Jure Canonico concedere voluit, ex utraque Scientia Doctorem renuntiavit, transmissit, & per Archiepiscopum Sailsburgensem capiti ejus imposito pileo rubro, ut refert Mendo l. 1. Jur. Acad. n. 73. Idem quoad Juris Civilis Gradum fecit Lotharius II. Studiorum Civilium restitutor, qui complures Doctores solenni ritu inauguravit, teste eodem Mendo l. cit. num. 360. Item Rudolphus II. qui eodem honore condecoravit Bersium, quem destinavit Legationi Turcicæ, ut præter alios testis est Mendo l. cit. n. 371. Befold. de Studios. c. 9. Herm. Fasc. Jur. publ. c. 37. n. 167. König hic n. 5. Wiestner ibid. n. 6.

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

2. Eandem facultatem, à Pont. & superius Principibus sibi concessam, habent præ cæteris Studiorum Generalium Universitates, quàm variè exercent; nam in Bononiensi supremos Gradus Litterarios quoscunque contert Ecclesiæ Majoris Archidiaconus: in Parisina, & Cadomensi Academiæ Cancellarius teste Lenaud. de privil. Doct. p. 1. n. 4. & in Salmantina Universitate Scholasticus, seu Magister Scholæ, testibus Gonzal. in c. 4. b. tit. n. 5. & Mend. l. 1. cit. n. 171. Neque necesse est, ut ipse Promotor Gradum in ea Facultate habeat, in qua Doctores promovet, ut patet in exemplis allatis, ubi Promotores plerumque solius S. Theologiæ, aut Juris Canonici Doctores sunt; & ostenditur duplici ratione: una est, quia Gradus collatione Candidatus pro eo non primùm approbatur, sed Doctorum examine, ac judicio approbatus Doctor solummodo declaratur, & Insignium traditione quodammodo investitur. Faber in l. tanta 2. C. de vet. Jur. enuel. & Lenaud. l. cit. num. 4. Altera, quia potestas conferendi Gradus Litterarios, ut n. præc. dictum est, residet penes Pontificem, & Principes supremos, qui potestatem illam per viam communicationis possunt transferre in quoslibet. Mendo n. 171. cit.

3. Communicare hanc potestatem solent Pontifex, & alij Principes Comitibus Palatinis, & alijs tum personis, tum Collegijs, prout Doctores S. Theologiæ creandi potestatem cum privilegio Pontificio, & Cætareo habet Rector Collegij Romani, & Germanici Societatis Jesu, licet ipse nullum plerumque in Litteris Gradum habent.

Queritur 5. quanam creari Doctores possint? 1. omnes, qui non prohibentur. Considerandus autem 1. est Sexus; nam feminae ut docere, ita & doctorari prohibentur can. mulierem 17. caus. 33. q. 5. & l. femina 2. ff. de R. J. Bartol. in l. fin. num. 16. ff. de Colleg. & corporib. Et licet Tiraquell. leg. connov. 11. n. 30. referat, Accursij filiam Jura Civilia Bononiæ publicè docuisse, illam tamen Gradu insignitam fuisse non constat. Benus de privil. Doct. p. 3. privil. 64. n. 20. König hic n. 6.

2. Natales; nam Spuriij, & Illegitimi in plerisque Europæ Universitatibus excluduntur à Dignitate Doctorali. Mynsing. cent. 4. obs. 31. Harppr. ad §. 1. Inst. de injur. n. 241. König n. 7. etiam legitimi sint; quia utunque legitimentur, remanent tamen infames de facto inter bonos, & graves viros. Mynsing. l. cit. Addit tamen Harppr. l. cit. alicubi rigorem istum non semper attendi, & in virtutem, & eruditionem tantum, non verò in natales inquiri, idque testatur de sua Tubingensi Academia. In alijs Illegitimi Dispensationem facile obtinent, si patrum criminum sint exhæredes, & à morum honestate, ac scientia singulariter commendati: & meritò, ne quos

quos propria virtus extulit, culpa aliena deprimat *arg. can. Presbyterorum 1. §. sed hoc intelligendum dist. 56. c. innotuit 20. de Elect. & l. spurij 6. pr. ff. de Decur.* Et ita constat Joannem Andreæ, Gratianum, ejusque fratres Petrum Lombardum, & Comestorem, Jasonem item, & alios natalium quidem def. etum passos, sed postea clarissimos Doctores, ac Professores fuisse. König n. 7. cit.

24 3. *Ætas*: sufficit autem annus ætatis 17. completus juxta Ancharan. *procem. l. 6. Decret. Besold. V. Doct. & Herm. Fasc. Jur. publ. c. 37. n. 182.* hæc enim ætas sufficit, ut quis titulo J.Cti insigniatur, item ad advocandum, & postulandum, ut dictum est *Libr. 1. Tit. 37. num. 6.* Et hac ætate Nerva publicè de Jure responsurâ legitur *l. hunc titulum 1. §. initium 1. ff. de postuland.* quæ forma olim ad constituendos Jurisconsultos exigebatur: item ea ætate quis Judex Pedaneus esse potest *l. quidam 57. ff. de re judic.* Et merito; quia non annorum numerus, sed scientia Doctorales honores meretur. *Gloss. in l. 11. §. 1. v. Jurisperitos C. de Advocat. divers. Judic. & ut in alijs malitia, ita hic scientia ætatem supplet.* König hic n. 8.

25 4. *Fides*: ob hanc à Gradu Doctoratûs repelluntur Judæi; quia Doctoratus est Dignitas, cujus Judæi sunt incapaces *l. fin. c. de Judæis.* Idque procedit non tantum de Doctoratu S. Theologiæ, & Juris Canonici, sed etiam Legum: quia Leges ad DEI obedientiam præsertim diriguntur, ideoque sacratissima vocantur *l. Leges sacratissime 9. C. de LL.* Imò ne quidem ad Doctoratum promoveri possunt ex Medicina, ut cum *Bartolo, Host. Anchar. Abb. Felin. & alijs à se cit.* notat Pignatell. *tom. 8. consult. 144. n. 3.* quidquid de contraria praxi opponat Ricciull. *de Jur. person. l. 2. c. 25. n. 4.* quæ teste eodem Pignatell. *l. cit. n. 6.* non est attendenda, ob duplex responsum Summi Pontificis, unum, quod dedit *8. Nov. 1618.* ubi cum diceretur, quòd quidam Judæi tam in Universitate Urbis, quàm aliarum Civitatum ad Doctoratûs Gradum ex Medicina promoti essent, dixit, ista fuisse facta per abusum, & propterea mandavit moneri Rectorem Universitatis Urbis, ne ipse, aut ipsius Collegæ id porro facerent: alterum, quo, cum quidam Judæus in Universitate Pisarum suscepisset Lauream Doctoratûs, de ejusdem Pontificis mandato *16. Sept. 1621.* scriptum est Nuntio Apostolico, ut ageret cum Magno Duce Hetruriæ, quòd provideret, ne deinceps in ea Universitate Judæo conferretur Gradus Doctoratûs.

26 5. *Litterarum Scientia*, quæ in Candidatis si non eminens, & exquisita, saltem debita, & sufficiens desideratur, König hic n. 10. Et hinc, qui in præmissò Examine inventus est minus habens, & Gradu isto indignus,

ad eum Gradum promoveri nequit: quod patet 1. ex *Formula*, quâ constituuntur Comites Palatini, ubi potestas ipsis conceditur admittendi ad Gradus Litterarios, non nisi eos, qui prævio, diligenti, & rigoroso Examine probati fuerint. 2. Ex *Constitutione Sixi IV.* confirmatoria nostræ Universitatis incipit *In eminenti editâ Cal. Aug. 1477.* ubi hic Pontifex dictæ Universitati concedit potestatem promovendi ad Gradus Litterarios Scholares solum habiles & idoneos, rigoroso præcedente Examine. 3. Ex *ratione*; quia cum graviora utriusque tam Ecclesiasticæ, quàm Politicæ Reip. negotia plerumque committi soleant personis Graduatæ, si ad eos Gradus promoverentur indigni, periculum foret, ne muneri suo malè præsent, quòd ad illud gerendum necessariâ doctrinâ destituti sint; quod cum in grave damnum boni publici cedat, idcirco plerisque DD. cum *Lenaud, de privil. Doct. p. 1. n. 55. Mend. l. 1. Jur. Acad. num. 365. König hic num. 10. Wiestner ibid. num. 14.* reos gravis peccati faciunt eos, qui ita indignos ad hujusmodi Gradus promovere præsumunt.

6. *Morum honestas*, nam Magistros 27 Studiorum, Doctorisque excellere oportet moribus primùm, deinde faciendâ; ut dicitur *l. Magistros 7. C. de Profess. & Medic. & immorgeri, ac mali ingenio, licet periti sint, ac boni ingenio, reprobari possunt.* König num. 11. hic. Præsertim verò à Gradibus Academicis arcenti sunt infames infamiâ, sive facti, sive facti; quia sunt Dignitas, & infamibus portæ Dignitatum patere non debent, ut dicitur *Reg. infamibus 87. in 6.*

Quæritur 6. quæ sit forma promovendi 28 Doctores, sive Magistros? 1. præmittendum est rigorosum Examen, quo exploretur ipsius Candidati scientia, & eruditio *l. Magistros 7. C. de Profess. & Medic.* Examen tamen istud, si aliunde satis de idoneitate constet, Professores, ut quorum discretionis, & conscientie examinatio à Principibus committitur, remittere possunt per ea, quæ tradit *Bald. in c. constitutis 46. de Appell. & ex eo König hic n. 13.*

2. Præmittenda est Professio Fidei 29 juxta *Bullam Pij IV.* alioquin irrita erit collatio Gradus, prout censuit S. Congr. apud Joann. Gallemart ad *Trid. sess. 2. c. 2. de reform. Benium de Privil. Doct. p. III. n. 3. König n. 13. cit.*

3. In ipsa promotione tradantur Candidato Insignia Doctoralia, necesse est: atque hinc *Besold. Dissert. de Jur. Academ. c. 4. n. 7.* infert, absentem post rigorosum Examen per Procuratorem promoveri non posse, cum hæc solennitates quædam actio Legis esse videantur, quæ Procuratorem respicit *l. nemo 123. ff. de R. I.*

Quæritur 7. quid observandum circa 30 sumptus, impendendos in solennitate Inaugurationis Doctoralis? 1. hos moderata est

est *Clem. 2. b. tit.* ubi sub poena semestralis Suspensionis à Collatione Graduum ijs omnibus, penes quos Gradus Litterarios conferendi potestas sita est, præcipitur, ut à Candidatis ante promotionem exigant Juramentum, quo promittant, se in ea solemnitate ultra tria millia Turonensium argenteorum, seu ducentos quinquaginta aureos secundum Gloss. in *Clem. cit.* non impensuros. Cujus *Clem.* usus in quibusdam Universitatibus, teste Piring *hic n. 14.* abolitus; in alijs nunquam introductus; in nostra autem Universitate Ingolstadtiana etiamnum viget, & Juramentum exigitur ab omnibus, qui Licentiam Supremi Gradus capeffendi sibi conferri petunt. Potest autem, ut addit Schambog. *hic n. 7.* etiam ubi viget observantia hujus *Clem.* excedi in ista quantitate casu, quo promovendus fuerit notabilis conditionis, seu status altioris, ita tamen, ut summa ei taxetur.

³¹ Rationem hujus suæ Constitutionis inuit *Clem. cit.* Pontifex, quòd tempore illius Constitutionis condita multi in suam Doctoralem Inaugurationem adeo excessivè impensas fecerint, ut *transfente hac expensarum vanitate, plerumque remanerent vacui, & are alieno gravati, ex hausto in eos sumptus Patrimonio suo: cui rationi ibidem altera additur, quòd ceteri, qui vel nolunt, vel nequeunt similes expensas subire, hac occasione frequenter à receptione honoris hujusmodi retraherentur, licet fortasse digniores alijs essent, cum non parvo rei literariæ, & boni publici detrimento.* Adjungi potest ratio *tertia*, quòd indignum videatur, scientiæ defectum pecuniâ, sive, ut Gloss. *V. excedunt*, & *Abb. n. 8.* loquuntur, imperfectum scientiæ suppleri perfectione expensarum.

³² Queritur 8. an Doctorum Privilegia competant malè promotis? Negant Guid. Pap. *q. 88.* Ripal. *2. respons. c. 20.* Roland. à Vall. *l. 1. conf. 66. n. 40.* & *41.* Menoch. *de arbitr. cas. 379. n. 12.* Belsold. *Dissert. de studios. c. 10 fol. 145.* quòd cessante privilegij causa, privilegium cesset *c. cessante 60. de appell.* P. Wiestner *hic n. 15.* licet æquitati consonam sententiam istam dicat, monet tamen in praxi magnopere cavendum esse, ne communes Doctorum prærogativæ, & privilegia facilè denegentur ei, cui ab aliquo Collegio Academico, vel Comite etiam Palatino Doctoralis Laurea concessa est, nisi nomen hoc Dignitatis, quòd malè obtinuit, Principali, vel alia legitima autoritate ablatum ei sit.

³³ Queritur 9. an iisdem Privilegijs gaudeant Doctores Bullati, seu illi, qui Gradum Doctoralem non in aliqua Studiorum Generalium Universitate, sed Rescripto Principis, vel à Comite Palatino adepti sunt? Negant Alex. in *l. Centurio de vulg. substit. n. 10.*

20. 21. Guid. Pap. *q. 68. n. 3.* Coler. *de Process. Execut. p. 2. c. 3. n. 129.* & alij. Sed distinguendum inter eos Doctores est, & ijs quidem, qui à Summo Principe Sæculari, vel Ecclesiastico, prævio Academicorum, vel aliorum Doctorum Examine, Gradu isto judicati sunt digni, afferenda privilegia Doctoralia omnia; imò prærogativa inter Doctores ceteros.

De alijs autem, qui à Comitibus Palatinis, & alijs, prætextu facultatum, à Sede Apostolica sibi indultarum, promoti sunt, S. Pius V. *Const.* incipit, *Quamvis 1568. edita* statuit, ut nullâ ejusmodi gradus prærogativâ, Dignitates, cæteraque Beneficia Ecclesiastica concernente, gauderent. Quia in re Sanctus hic Pontifex inhæsit vestigijs *s. synod. Trid. quæ sess. 22. c. 2. de reform.* exigit, ut ad Dignitates, & Beneficia illi assumantur, qui in Universitate Studiorum aliqua Magistri, aut Doctores vel Licentiatum in S. Theologia, vel Jure Canonico meritò sunt promoti; hocque declaravit *S. Congreg. Card. Trid. Interpp. in Elnens. 17. Jan. 1643.* iisdem per *Ordin. Cam. p. 1. tit. 3. § 18.* excluduntur ab Ordine Assessorum Cameræ, ejusque Commissariorum.

Queritur 10. an Licentiatum gaudeant Juribus, & Privilegijs Doctorum? Magna circa hos est AA. dissensio. Negant aliqui, ex ratione, quòd ea Jura, & Privilegia primum tribuantur in Inauguratione cum Insignibus Doctoralibus, igitur ante illam Licentiatum non competunt. *Affirmant* alij, ex fundamento non levis momenti, quòd Jura illa, & privilegia Doctoribus competant non ratione solemnitatis adhibita in Promotione, sed ratione excellentis doctrinæ, quæ per Examina manifestatur, & per Licentiæ concessionem legitime approbatur; in promotione autem, cum ea absque novo experimento fiat, non crescit, nec magis apparet.

Tenenda est Sententia media, & cum Alciat. *ad l. 57. ff. de V. S. Ricc. prax. p. 2. resol. 467.* Lenaud. *de privil. Doct. p. 4. n. 11.* Belsold. *de studios. c. 8.* Herm. *Fasc. Jur. publ. c. 37. num. 160.* König *hic n. 26.* Wiestner *n. 18.* Reiffenstuel *n. 12.* dicendum Licentiatos Jure Doctorum ceteri in favorabilibus, non verò in odiosis: conf. admittendos ad Dignitates, Beneficia, & Officia omnia, ad quæ admittuntur Doctores, nisi expressè requiratur promotionis qualitas; non verò repellendos, sicubi, ut Hamburgi à Dignitate Senatoria, repelluntur Doctores. Probat hoc ratio secundæ Sententiæ, & confirmatur *arg. l. filius. 43. ff. de Testam. milit.* sicut enim hoc textu proximè accingendus pro accincto, ita hic proximè doctorandus pro Doctorato habendus est.